Begroting Gemeente Gouda 2025 – 2028

Bijdrage Van der Mije

Voorzitter,

Dit is de derde en belangrijkste begroting van de vier-jaarlijkse termijn. In maart 2026 zijn de verkiezingen dus is 2025 het laatste volle jaar om ervoor te zorgen dat doelen uit het bestuursakkoord nog worden gerealiseerd.

Ik was voor de behandeling vorige week van plan complimenten te geven aan het college over de voortgang. De “Midterm review” volgt keurig de punten uit het bestuursakkoord en geeft zicht op wat er bereikt is. De begroting laat zien dat we er financieel goed voorstaan en dat we uitvoering blijven geven aan het bestuursakkoord. Maar tijdens de behandeling van de begroting blijkt dat ineens dit jaar de handrem is aangetrokken en dat afspraken met de raad niet zijn nagekomen. Dat was en is voor mij een zure verrassing. Als ik dat had geweten dan had ik bijvoorbeeld een andere afweging kunnen maken over de uitbreiding van de ambtelijke organisatie van Midden Holland, hoe belangrijk goed lobbywerk in deze tijd ook is.

De tweede teleurstelling is het proces rondom het Herfstakkoord. Zodra het even moeilijk wordt, valt de coalitie terug op oud gedrag en wordt raadsbreed samenwerken vermeden. Hoofdstuk 1 blijkt een lege letter en kan wat mij betreft daarom ook vervallen. Het Herfstakkoord zelf komt heel laat naar de raad, de antwoorden later dan afgesproken. Hoe serieus wordt de raad dan genomen?

Het Herfstakkoord laat gelukkig wel de maatschappelijke investeringen grotendeels in stand. Er wordt een keuze gemaakt voor een fasering in de toekomst die veel realistischer lijkt.

Helaas blijft één olifant in de kamer staan: de daling van de begroting van het sociaal domein lijkt zeer ambitieus, de kosten lijken onbeheersbaar en de raad is dit jaar in mijn ogen laat geïnformeerd met getallen over de overschrijding binnen het domein. Terecht dat er dus een onderzoek komt en dat de raad daarin meegenomen wordt.

Mijn verzoek aan het college en de bestuurspartijen is om bij de inhoudelijke uitgangspunten van het akkoord: “Geef Gouda door” te blijven. Dat betekent dat we rekening houden met alle inwoners van Gouda en hun kinderen en kleinkinderen. Hou de stad leefbaar, groen, biodivers en sociaal. Doe de dingen goed, niet half of van mindere kwaliteit zodat de rekening niet doorgezet wordt naar de volgende generaties.

Inhoudelijk vallen twee zaken in het Herfstakkoord op: de bezuiniging op het werkbudget voor Circulaire Economie en de bezuiniging op Participatie. Twee raadsbrede onderwerpen die op veel steun van de raad konden rekenen en die te maken hebben met je voorbereiden op de toekomst. Participatie is onder andere bedoeld om inwoners actief te betrekken zodat de uitvoering later beter kan verlopen. En het werkbudget circulaire economie is nu juist in het leven geroepen zodat er ook wat gedaan kan worden door de ambtenaar die dit in zijn portefeuille heeft.

Helaas wordt in deze begroting wel weer te veel nadruk gelegd op risico's, risico's waarvoor nu juist het weerstandsvermogen is bedoeld om die op te vangen. En te weinig op kansen. In december wordt bijvoorbeeld een stijging verwacht van de rijksbijdrage voor 2024 door de stijging van het volumeacres, maar die meevaller wordt niet meegenomen.

Uit de extra rijksgelden die we dit jaar verwachten zou de komende 2 jaar het werkbudget voor de Circulaire Economie gedekt kunnen worden. En gezien de ruimte die er is in de begroting, kan de bezuiniging op participatie worden teruggedraaid.

In het Herfstakkoord is verder een post opgenomen om noodmaatregelen te nemen voor de stadscollectie. Het is belangrijk ook hier een structurele oplossing te vinden, zodat we de collectie goed door kunnen geven. Ik zou graag zo spoedig mogelijk een voorstel zien van het college op welke wijze en tegen welke kosten we het Museum en de cultuurhistorische gebouwen kunnen behouden voor toekomstige generaties.

Om positief te eindigen: ik kijk uit naar de vuurwerkvrije viering om nog één keer raadsbreed het glas te heffen op een bloeiend Gouda, klaar voor de toekomst.